

[Valdemar Thomsen.]

Seddelpolitik. Det vil imidlertid vanskeligt lykkes i tilstrækkeligt Omfang, saa længe Højfinansens har en saa afgørende Indflydelse, som Tilfældet er — og som Tilfældet vil blive, hvis de ortodokse bankpolitiske og finanspolitiske Principper, som hidtil har præget vor Pengepolitik, sammen med det gamle Repræsentantskab rykker ind i Danmarks Bank. Derfor vil vi bestemt modsætte os og advare mod, at Rigsdagen paa dette livsvigtige Omraade i Tiden indtil 1948 ikke kan træffe Beslutninger uden Tilslutning fra Mænd, der paa mere end een Maade hører en svunden Tid til. Det maa være Regering og Rigsdag, der har baade Myndighed og Ansvar ogsaa i dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ret, naar han siger, at det til syvende og sidst er Personerne, det kommer an paa, og derfor kan der være Grund til at spørge Flertalspartierne, specielt de menige Medlemmer, om de virkelig tror, at det gamle Repræsentantskab vil tænke paa det arbejdende Folks Interesser, før de tænker paa Kapitalens. For øvrigt forekommer det mig, at det foreslaaede Repræsentantskab paa ikke mindre end 25 Medlemmer er overflødig, og i alle Tilfælde sælge os til dette knopskydende Led af Ledelsen indtil 1948 bør Rigsdagen ikke, det vil være at sælge sin Førstefødselsret for en Ret Linser.

§§ 8, 15 og 26 siger lidt om den økonomiske Magt, som Banken faar, og den er nærmest ubegrænset. — Godtgørelsen, der skal ydes Nationalbankens Aktionærer, forekommer mig at være alt for høj, idet man bør regne ikke alene med en direkte Risiko, som er vanskelig at bedømme for uindviede, det skal indrømmes, men ogsaa med Pensionsforpligtelser, der ikke kan være af uvæsentligt Omfang. Vederlaget tænkes at skulle være det dobbelte af Aktiernes Paalydende i 4 pCt.s statsgaranterede Obligationer, 3 pCt. vil efter min Mening være nok saa passende — forudsat naturligvis, at man vil slutte sig til vort Forslag om en almindelig Sænkning af Renteniveauet ned til 3 pCt.; men derom er der forhaabentlig ingen Tvivl.

Under Forhandlingerne i Fjor blev det — og med nogen Ret maaske — draget i Tvivl, om Nationalbankens Aktionærer ifølge Oktrojen havde Ejendomsret eller kun Brugsret til Seddelbanken. I det hele taget maa det vel siges, at Lovgivningsmagten i den Henseende staar stærk over for Banken, idet der, saafremt Aktionærerne stiller

for store Fordringer, simpelt hen kan foretages en Ekspropriation, og i saa Fald vil Aktiernes Værdi, som den var, da Guldindløseligheden blev suspenderet, maaske passende kunne lægges til Grund.

Selvfølgelig bør Aktionærerne ikke, som det har været antydet, have Lov til at likvidere Banken ved Oktrojens Udløb. Paa andre Felter er man hurtig i Vendingen, naar det gælder Almenvellet; kan man ikke forhandle sig til Rette, foretages en Ekspropriation, og jeg kan med min bedste Vilje ikke indse, at det ikke med lige saa stor Ret kan ske over for Nationalbankens Aktionærer (*Christmas Møller: Erstatningen?*).

I den Forbindelse er det fristende at komme ind paa en Omtale af den Ekspropriation, der faktisk finder Sted af Landbrugets Valuta, og det kunde jeg fristes til at rette et Spørgsmaal til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, der nu afbrød og sagde „Erstatningen“, nemlig Spørgsmaalet om Erstatningen for den Ekspropriation, der finder Sted. Det kunde være fristende at komme ind paa en Omtale af det Overgreb, der foretages, ved at man hindrer, at Sagen mod Kolding Slagteri kommer for Højesteret. Det er imidlertid saa stort et Spørgsmaal, at det maa blive et Kapitel for sig.

Men altsaa, Nationalbankens Aktionærer bør i alt Fald ikke have baade i Pose og Sæk, og det faar de, naar de foruden en høj Betaling skal have Medindflydelse i den nye Bank mange Aar frem i Tiden. Det væsentlige for os er imidlertid ikke saa meget Vederlaget som det, at der træffes en Ordning, der betinger, hvad jeg vil kalde en funktionel Rente-, Valuta- og Seddelpolitik, saaledes at vi kan gaa fra et Gældsstiftelses- til et Gældsafviklingssystem. Seddelmængden maa — det maa man i alt Fald haabe, at den nye Ledelse forstaar — forøges med det Formaal at skabe Købeevne, Forbrug, Produktion, det vil sige Arbejde. Det, det gælder om, har en af vore betydeligste Nationaløkonomer sagt — og deri har han sikkert Ret —, er at forsyne Indehaverne af Produktionsmulighederne med Betalingsmidler, der under det gældende Løn- og Indtægtsniveau svarer til Omkostningerne ved Realisationen af disse Muligheder. Saa-dan taler den nye Tids sagkyndige Mænd, ogsaa inden for Flertalspartierne, og den Slags Mænd maa der fremfor alt, hvis det igen økonomisk set skal gaa fremad for vort Land, blive Plads for i den nye Danmarks Bank.